

BIURO PRASOWE

Rzecznik Prasowy: Patrycja Gutowska- tel. 0- 601- 922- 032

Sekretarz Prasowy: Grzegorz Ilka- tel. 0-601-324-954

00-924 Warszawa, ul. Kopernika 36/40; tel./fax (0-22) 826-02-31/ 826-84-35/ 826-43-56

e-mail: gutowska@opzz.org.pl; ilka@opzz.org.pl; <http://www.opzz.org.pl>

PROJEKT Z DNIA 7.02.2007R.

USTAWA

z dnia

2007 r.

**o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz
ustawy – Karta Nauczyciela¹**

Art. 1.

W ustawie z dnia 17 grudnia 1988 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353, z późn. zm.²) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 46 w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) warunki do uzyskania emerytury określone w tych przepisach spełnią do dnia 31 grudnia 2011 r.;"

2) w art. 50 w ust.1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) warunki do uzyskania emerytury określone w tym przepisie spełnią do dnia 31 grudnia 2011 r.;"

Art. 2.

W ustawie z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674, Nr 170, poz. 1218 i Nr 220, poz. 1600) art. 88 ust. 2a otrzymuje brzmienie:

„2a. Nauczyciele urodzeni po dniu 31 grudnia 1948 r., a przed dniem 1 stycznia 1969 r., zachowują prawo do emerytury, o której mowa w ust. 1, bez względu na wiek, w ciągu

¹ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela i ustawę z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

² Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 64, poz. 593, Nr 99, poz. 1001, Nr 120, poz. 1252, Nr 121, poz. 1264, Nr 144, poz. 1530, Nr 191, poz. 1954, Nr 210, poz. 2135 i Nr 236, poz. 2355, z 2005 r. Nr 167, poz. 1397 i Nr 169, poz. 1412 i 1421, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711 i Nr 208, poz. 1534 oraz z 2007 r. Nr.17 poz. 95.

BIURO PRASOWE

Rzecznik Prasowy: Patrycja Gutowska- tel. 0- 601- 922- 032

Sekretarz Prasowy: Grzegorz Ilka- tel. 0-601-324-954

00-924 Warszawa, ul. Kopernika 36/40; tel./fax (0-22) 826-02-31/ 826-84-35/ 826-43-56

e-mail: gutowska@opzz.org.pl; ilka@opzz.org.pl; <http://www.opzz.org.pl>

trzynastu lat od dnia wejścia w życie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353, z późn. zm.), jeżeli nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wnioski o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, na dochody budżetu państwa.”.

Art. 3.

1. Osobom, które do dnia 31 grudnia 2011 r. spełniły warunki do emerytury górniczej określone w art. 34 lub w art. 48-49 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu obowiązującym w dniu 31 grudnia 2006 r., przysługuje górnicza emerytura na warunkach określonych w tych przepisach.
2. Osobom, którym udzielono urlopu górniczego lub świadczenia górniczego na warunkach określonych w odrębnych przepisach przy ustalaniu prawa do górniczej emerytury bez względu na wiek, uwzględnia się okresy niezdolności do pracy z powodu choroby lub odosobnienia w związku z chorobą zakaźną, za które wypłacono wynagrodzenie lub zasiłek chorobowy, okresy czynnej służby wojskowej lub okresy pełnienia z wyboru funkcji w organach związku zawodowego zrzeszającego górników na warunkach określonych w tych odrębnych przepisach, o ile z urlopem górniczym lub świadczeniem górniczym osoby te spełniły do dnia 31 grudnia 2011 r. warunki do górniczej emerytury bez względu na wiek.

Art. 4.

Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2008 r.

BIURO PRASOWE

Rzecznik Prasowy: Patrycja Gutowska- tel. 0- 601- 922- 032

Sekretarz Prasowy: Grzegorz Ilka- tel. 0-601-324-954

00-924 Warszawa, ul. Kopernika 36/40; tel./fax (0-22) 826-02-31/ 826-84-35/ 826-43-56

e-mail: gutowska@opzz.org.pl; ilka@opzz.org.pl; <http://www.opzz.org.pl>

UZASADNIENIE

Aktualny stan prawny i potrzeba uchwalenia ustawy

W wyniku reformy systemu emerytalnego wprowadzonej w życie z dniem 1 stycznia 1999 r. możliwość przechodzenia na wcześniejszą emeryturę, istniejąca w systemie emerytalnym przed reformą, ulega stopniowej likwidacji. Zgodnie z obecnym stanem prawnym począwszy od 1 stycznia 2008r. taką możliwość będą mieli jeszcze tylko górnicy oraz pracownicy, którzy spełnili ustawowo określone wymogi stażowe przed końcem 1998r. Możliwość taka ulega natomiast likwidacji w stosunku do wszystkich pozostałych pracowników, zatrudnionych w warunkach szczególnych i szczególnym charakterze.

Gdy 17 grudnia 1998r. uchwalano ustawę o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, dla wszystkich – a więc ówczesnego rządu, partii koalicyjnych i opozycyjnych jak również partnerów społecznych było oczywiste, że nowy system emerytalny musi przewidywać rozwiązania przejściowe dla osób zatrudnionych w warunkach szczególnych lub szczególnym charakterze i nie jest możliwe po prostu pozbawienie tych osób, mających niekiedy kilkunastoletni staż pracy w takich warunkach, szczególnych uprawnień emerytalnych. Ponieważ rozwiązanie tej kwestii i przygotowanie odpowiednich rozwiązań prawnych było bardzo trudne i czasochłonne, związki zawodowe, w poczuciu odpowiedzialności za reformę, zapewniającą długookresową stabilność systemu emerytalnego, zaakceptowały swoisty kompromis, jaki zaproponował ówczesny rząd. W efekcie w ustawie o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wprowadzono, w art. 24, następujące zapisy:

„2. Dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r., zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze, z wyjątkiem ubezpieczonych mających prawo do emerytury na warunkach określonych w art. 32 - 34, 39, 40, 46, 48-50, 184 oraz w art. 88 ustawy, o której mowa w art. 150 [Karta Nauczyciela], zostaną ustanowione emerytury pomostowe.

BIURO PRASOWE

Rzecznik Prasowy: Patrycja Gutowska- tel. 0- 601- 922- 032

Sekretarz Prasowy: Grzegorz Ilka- tel. 0-601-324-954

00-924 Warszawa, ul. Kopernika 36/40; tel./fax (0-22) 826-02-31/ 826-84-35/ 826-43-56

e-mail: gutowska@opzz.org.pl; ilka@opzz.org.pl; <http://www.opzz.org.pl>

3. Zasady, warunki i tryb ustanawiania emerytur, o których mowa w ust. 2, określi odrębna ustawa.”

Zgodnie ze stanem prawnym obowiązującym jeszcze w 2005 roku emerytury pomostowe powinny wejść w życie od 1 stycznia 2007 roku. Ponieważ do połowy 2005 roku, żaden rząd nie wniósł pod obrady Sejmu projektu ustawy w tym zakresie, Sejm ustawą z dnia 27 lipca 2005 roku o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz ustawy – Karta Nauczyciela (Dz. U. Nr 167 poz. 1397) przesunął termin obowiązywania dotychczasowych przepisów dotyczących wcześniejszego przechodzenia na emeryturę do końca 2007 r.

W wyniku tej decyzji Parlamentu, stworzona została możliwość aby rząd w okresie dwóch i pół roku opracował nowe założenia do ustawy o emeryturach pomostowych i sam projekt, który uzgodniony z partnerami społecznymi zasiadającymi w Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych mógłby, w duchu spokoju społecznego, zostać wniesiony pod obrady Sejmu.

Ze wspomnianego okresu 30 miesięcy pozostało już tylko 10, a partnerom społecznym nie są znane nawet założenia obiecanej ustawy. Z informacji udzielanych środkom masowego przekazu przez przedstawicieli rządu wynika, że założenia projektu ustawy zostaną przedstawione dopiero w kwietniu 2007 r. tj. na 8 miesięcy przed wejściem jej w życie. Jednocześnie przewodniczący Rady Nadzorczej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wyraził opinię, że ZUS potrzebuje co najmniej rocznego okresu na właściwe przygotowanie tej instytucji do wypłat emerytur pomostowych.

Równocześnie w Sejmie nie zostały podjęte żadne prace nad obywatelskim projektem ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (druk nr 691), którego pierwsze czytanie odbyło się 14 lipca 2006 r. Projekt ten kompleksowo i ostatecznie reguluje powyższy problem.

Biorąc pod uwagę tak krótki czas oraz dotychczasowe doświadczenia, wskazujące na skomplikowaną rangę rozwiązywanego problemu oraz trudności w uzyskaniu konsensusu społecznego w sprawie, ponieważ każda ze stron dialogu społecznego reprezentuje inne poglądy i interesy innych grup zawodowych i społecznych,

BIURO PRASOWE

Rzecznik Prasowy: Patrycja Gutowska- tel. 0- 601- 922- 032

Sekretarz Prasowy: Grzegorz Ilka- tel. 0-601-324-954

00-924 Warszawa, ul. Kopernika 36/40; tel./fax (0-22) 826-02-31/ 826-84-35/ 826-43-56

e-mail: gutowska@opzz.org.pl; ilka@opzz.org.pl; <http://www.opzz.org.pl>

wnioskodawcy uważają, że należy przesunąć termin wejścia w życie emerytur pomostowych i przedłużyć okres obowiązywania dotychczasowych, przejściowych przepisów. Podjęcie decyzji w tej sprawie powinno nastąpić przed czerwcem 2007r., bowiem to właśnie w tym okresie nauczyciele, którzy stanowią największą grupę wśród pracowników zatrudnionych w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze, muszą podjąć decyzję w sprawie swojego zatrudnienia w kolejnym roku szkolnym. Jest oczywiste, że dla kilkudziesięciu tysięcy spośród nich rozstrzygnięcia w zakresie przepisów emerytalnych będą miały decydujące znaczenie.

Istota projektowanych rozwiązań

Celem projektowanej regulacji jest stworzenie możliwości uzyskania emerytury na dotychczasowych zasadach przez pracujących w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (w rozumieniu obecnych przepisów), którzy dotychczas posiadają prawo do wcześniejszego przechodzenia na emeryturę tj. m. in.: nauczyciele, górnicy, hutnicy, kolejarze, twórcy i artyści, dziennikarze, pracownicy organów kontroli państwowej oraz kobiety po osiągnięciu wieku 55 lat, jeżeli mają co najmniej 30 letni okres składkowy.

Projektowana ustawa przedłuży w czasie także rozwiązania zawarte w art. 88 ustawy Karta Nauczyciela, zgodnie z którymi w obecnym stanie prawnym nauczyciele mogą, w okresie do końca 2007r., po spełnieniu warunków stażowych, określonych w tym przepisie, przejść na emeryturę bez względu na wiek.

Przedmiotowa nowelizacja zmierza do przedłużenia obecnego stanu prawnego w zakresie wcześniejszego przechodzenia na emeryturę do końca 2011 roku, czyli o 4 lata. Okres ten powinien zostać wykorzystany do opracowania akceptowanej społecznie koncepcji i wdrożenia nowego systemu wcześniejszego przechodzenia na emeryturę oraz emerytur pomostowych.

Projektowany art. 3 jest logiczną konsekwencją przyjętego rozwiązania, a jego treść jest analogiczna jak treść art. 3 ustawy z dnia 27 lipca 2005r. o zmianie ustawy o

BIURO PRASOWE

Rzecznik Prasowy: Patrycja Gutowska- tel. 0- 601- 922- 032

Sekretarz Prasowy: Grzegorz Ilka- tel. 0-601-324-954

00-924 Warszawa, ul. Kopernika 36/40; tel./fax (0-22) 826-02-31/ 826-84-35/ 826-43-56

e-mail: gutowska@opzz.org.pl; ilka@opzz.org.pl; <http://www.opzz.org.pl>

emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz ustawy – Karta Nauczyciela (Dz. U. Nr 167, poz. 1397), która przedłużyła o jeden rok (do końca 2007r.) prawo do wcześniejszych emerytur dla osób pracujących w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze, które w momencie wprowadzania reformy systemu emerytalnego zostało ograniczone do roku 2006.

Przewidywane skutki projektowanych rozwiązań oraz sposoby finansowania

Określenie skutków finansowych proponowanych rozwiązań nie jest sprawą prostą, bowiem wielką niewiadomą jest ilość osób, które w poszczególnych latach skorzystają z możliwości wcześniejszego przejścia na emeryturę. Trzeba bowiem pamiętać, że spełnienie warunków nie oznacza, iż pracownik będzie natychmiast zabiegał o emeryturę.

Liczba przyszłych emerytów w stosunku do wszystkich pracowników, którzy potencjalnie w latach 2008 -2011 spełnią warunki do emerytury będzie znacznie mniejsza z następujących powodów:

- część pracowników nigdy nie spełni wymagań odnośnie stażu w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze określonych w dotychczasowych przepisach –z powodu zmiany rodzaju wykonywanej pracy, z powodu przejścia na renty czy też z powodu przedwczesnych zgonów,
- część pracowników zdecydowana jest pracować jak najdłużej, zechce mieć tylko nabyte prawo do emerytury w razie przypadku utraty pracy,
- dla niektórych oferta przejścia na wcześniejszą emeryturę, w sytuacji gdy mają zatrudnienie, nie będzie atrakcyjna, nawet jeśli spełnią warunki uprawniające do takiej emerytury, zdają sobie bowiem sprawę z tego, że przejście na emeryturę oznacza istotne zmniejszenie ich bieżących dochodów,
- część pracowników świadomie zdecyduje się na członkostwo w otwartym funduszu emerytalnym (np. ze względu na mechanizm „dziedziczenia” gromadzonych

BIURO PRASOWE

Rzecznik Prasowy: Patrycja Gutowska- tel. 0- 601- 922- 032

Sekretarz Prasowy: Grzegorz Ilka- tel. 0-601-324-954

00-924 Warszawa, ul. Kopernika 36/40; tel./fax (0-22) 826-02-31/ 826-84-35/ 826-43-56

e-mail: gutowska@opzz.org.pl; ilka@opzz.org.pl; <http://www.opzz.org.pl>

środków) oraz późniejszy system wypłaty emerytur za środki zgromadzone w OFE, rezygnując tym samym z możliwości wcześniejszej emerytury.

Konkludując trzeba podkreślić, że wydatki z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w latach 2008-2011 z tytułu wprowadzenia projektowanej ustawy nie ulegną zmianie w stosunku do aktualnie ponoszonych. Zmniejszeniu ulegną jedynie teoretyczne oszczędności, które mogłyby zostać osiągnięte, gdyby we właściwym czasie wprowadzono emerytury pomostowe, które, jak zakładały kolejne rządy, powinny być wypłacane świadczeniobiorcy w kwocie niższej niż „wczesna emerytura”, do momentu osiągnięcia przez niego powszechnego wieku emerytalnego. Równocześnie ulegnie zmniejszeniu liczba pracowników, którzy zostaną objęci od 2012 roku emeryturami pomostowymi.

Zgodność projektowanej regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.